

Økologer dyrker det, der fungerer bedst økologisk

Tal fra Danmarks Statistik giver indblik i, hvilke korn- og bælgseedsafgrøder økologiske landmænd dyrker, og hvilke udbytter de høster.

Af **Sven Hermansen**

Økologiske sædskeerter er skruet anderledes sammen end konventionelle og indeholder mere bælgsead og vårsæd og mindre vintersæd end konventionelle sædskeerter.

Tal fra Danmarks Statistik giver indblik i afgrødernes omfang sammenholdt med udbytter, og man kan konstatere, at økologer i høj grad dyrker de afgrøder, der har den relativt mindste udbyttenedgang.

Afgørde	Økologi				Konventionel	
	Areal, ha	Udbytte, hkg/ha	Andel, % af areal	Udbytte, % af konv.	Areal, ha	Udbytte, hkg/ha
Vinterhvede	5.454	58,3	1,2	66	456.212	88,2
Vårhvede	3.462	35,3	30,5	59	7.906	59,6
Rug	15.714	48,6	14,4	65	93.494	74,3
Vinterbyg	692	45,6	1,0	59	65.466	77,4
Vårbyg	15.580	45,3	3,2	64	466.435	70,4
Havre	24.840	50,5	13,0	80	57.993	63,4
Vårblandsæd	1.746	51,0	27,8	83	4.546	61,1
Triticale	683	61,2	11,3	88	5.366	69,4
Markært	2.491	33,6	28,7	73	6.190	46,0
Hestebønner	5.916	36,1	31,4	73	12.912	49,3
Sødlupin	1.292	22,1	83,2	106	261	20,9
Raps	2.167	28,8	1,3	61	158.396	46,9

Dyrkning af korn, bælgsead og raps økologisk og konventionelt samt udbytter 2025. Kilde: Danmarks Statistik.

Økologernes favoritter

Ifølge statistikbankens tal er der på økologiske marker en overvægt af havre, vårhvede, bælgsead og blandsæd i forhold til konventionelle. Andelen, der dyrkes økologisk, af disse afgrøder udgør 28-31 %. Tallene skal ses i forhold til økologiens samlede andel af landbrugsarealet på ca. 10 pct.

Raps, vinterbyg og -hvede samt vårbyg er derimod underrepræsenteret på økologiske marker med en andel på 1-3 %. Vårbyggs andel er lav pga. et stort konventionelt areal med vårbyg, som typisk dyrkes efter pligtige efterafgrøder. Triticale og rug ligger derimellem med en andel på 11-14 %. Triticale dyrkes dog næsten ikke længere.

Top 5 - økologisk andel af afgrødens areal

- Sødlupin 83,2 %
- Hestebønne 31,4 %
- Vårhvede 30,5 %
- Havre 30,0 %
- Markært 28,7 %

60-90 % af konventionelt udbytte

30 % af den dyrkede havre er økologisk, og havre er med knap 25.000 hektar også den økologiske kornafgrøde, der dyrkes på det største areal. Udbyttet er 80 pct. af konventionelt udbytte. Vårhvede har en høj økologiandel men et relativt lavt udbytte på 59 %, formentlig fordi der dyrkes brødsorter, som kan levere bagekvalitet med et lavt input af kvælstofgødning. Det lavere udbytte kompenseres forhåbentligt af højere afregningspriser, men det kan ikke læses ud af tallene her.

Top 5 - relativt økologisk udbytte

- Sødlupin 106 %
- Triticale 88 %

- Vårblandsæd 83 %
- Havre 80 %
- Hestebønne/Markært 73 %

Sødlupin springer i øjnene med både en høj økologiandel af arealet et højt relativt udbytte, men der er stadig tale om en absolut nicheafgrøde.

Økonomi i økologisk planteavl

Bag de viste data gemmer sig en række økonomiske og agronomiske realiteter. Det er bl.a. en realitet, at kvælstoftilførslen til økologiske afgrøder er relativt lav, hvilket har stor betydning for de opnåede udbytter. Fra de økologiske afgrødekalkuler ved vi desuden, at økologisk dyrkning er forbundet med færre stykkomkostninger, som sammen med det økologiske arealtilskud er med til at udjævne den økonomiske forskel mellem økologisk og konventionel planteavl. Endelig er de økologiske afregningspriser typisk højere end konventionelle, og ikke mindst hvor der er tale om konsumafgrøder.

Måske er du også interesseret i

26.02.2026

Økologisk vårhvede - dyrkningsvejledning

Sådan dyrker du økologisk vårhvede.

26.02.2026

Vårbyg - økologisk dyrkningsvejledning

Sådan dyrker du økologisk vårbyg.

26.02.2026

Økologisk havre - dyrkningsvejledning

Sådan dyrker du økologisk havre.

26.02.2026

Prioritering af såtidspunkt i økologisk vårsæd

Når forårets markarbejde går i gang, er det vigtigt med en fornuftig prioritering af den rækkefølge, ...

17.02.2026

Økologiske sortsforsøg

Sorternes evne til ukrudtskonkurrence og modtagelighed over for sygdomme afprøves under økologiske ...

16.03.2026

Forebyggelse af havrecystenematoder

Havrecystenematoder og de forebyggende indsatser imod dem bør have særlig opmærksomhed i ...

08.02.2026

Smagsdommere og køkkenprofessionelle tester smagen af danske, økologiske bælgfrugter

Danske, økologiske bælgfrugter skal have mere plads på vores tallerkner, og derfor undersøger vi, hvilke sorter ...

12.02.2026

Økonomien i økologisk griseproduktion er på sporet igen

Resultatet pr. økologisk gris er i 2025 et overskud på 156 kr. ifølge grundlaget for økologisk ...

13.01.2026

Forskelle i udbytte mellem arter af økologisk vår- og vintersæd

Analyse af mere end 25 års forsøgsdata viser, at havre har et højere udbytte end vårbyg og ...

13.01.2026

Forebyg manganmangel i økologisk korn ved hjælp af efterafgrøder

Efterafgrøders evne til at optage og frigive mangan til den efterfølgende kornafgrøde varierer mellem arter. D...

22.12.2025

Kvælstofværdi af gylle til vintersæd

Kvælstof har en væsentlig betydning for udbyttet, men et højere kvælstofniveau fører ikke nødvendig...

02.01.2026

Kvælstofværdi af gylle til vårsæd

Kvælstof har en klar betydning for udbyttet, men fokus bør være på det økonomiske og miljømæssige...

Tilmeld dig vores ugentlige nyhedsbrev

Kontakt

Sven Hermansen

Chefkonsulent

+45 29 31 46 43

sher@icoel.dk